

Рік V.

Р. 1896 кн. II.

Том X.

ЗАПИСКИ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

виходять у Львові під редакцією

МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО.

MITTHELLUNGEN

DER ŠEWČENKO-GESELLSCHAFT, DER WISSENSCHAFTEN IN LEMBERG

REDIGIRT VON

MICHAEL HRUŠEWŠKYJ

V Jahrgang.

1896, II B.

Band X.

Накладом Наукового Товариства імени Шевченка.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка
під зарядом К. Веднарського.

се зломати союз Данила з литовським князем Миндовгом. Данило вислав лиш свого брата Василька а сам посунув ся до Берестя. Але се не вдоволило Бурундая і він приказує зруйновати всі укріплення городів галицких. По-при се візвав знову обох князів, щоб особисто перед ним ставились. Але і скм разом лиш Василько і Лев послухали его розказу. Данило, боячись за своє життє, утік до Польщі а звідселя на Угорщину: Въ лѣто 6769 (1261); Данилови же убоявшу ся побѣже въ Ляхи; а изъ Ляховъ побѣже во Угры (Гал.-вол.-літопись). Тут ще замітимо, що Гал.-волинська літопись поміщує вістку про утечу Данила під р. 1261. Одна се річ доказана і загально відома, що хронологія сеї літописи доста каламутна та що все заходить о кілька літ ріжницї між властивою датою, а роком у ній поданим. І се булоб дивним а навіть рішучо неможливим, колиб сеся літопись, що скрупулятно записує всі походи Данила, нічого не знала про виправу Данила 1260 р. З другого боку не маємо ніякої звістки про побут Данила 1261 р. на Угорщині. Коли се матимем на увазі, то мусим згодитись, що оповіданє Оттокара в листї до пани і стирийської літописи віршованої — з одного боку і вість у Гал.-волинській літописи з другого відносять ся до одного і того самого факту.

Тепер доперва можемо цілу подїю представити у властивому сьвітлі. Оба жерела сучасні тож і оба заслугують віри. Вони й не суперечать собі! Тяжко притиснений Татарами утік Данило на Угорщину, щоб просити в свого свояка Белї IV помочи против Татар. Ми знаємо, що не в добру хвилю трафив він. Король угорський збирав як раз всі свої сили, щоб знищити свого соперника Оттокара. Мабуть обіцяв він Данилови поміч, але аж по побіді над королем ческим. Однак королеви галицкому нічого було з голими руками вертати, тож прилучив ся до війска угорського, щоб зараз по побіді одержати поміч. Данило був проте в битві під Крессенбрунн; однак не яко король на чолі свого війска в підпомозї Белї IV, лиш яко втікач перед Татарами, що просив помочи.

Мирон Кордуба.

До Болоховщини: Губинське городище.

Погляд на Болоховську територію, висловлений проф. М. Дашкевичом 1874 р. в розправі про „Болоховську землю“ (землі по горішній Случи й Бугу), хоч знаходить собі з часом все нові підпори і доводи своєї правдивости, та не переборов ще цілком непевности

в історіографічній літературі (отсе недавно показав своє ваганє в сій справі д. І. Лінниченко в дисертації про внутрішній устрій Галичини XIV—XV в.), тому годить ся не залишати того, що може той погляд ще більше підперти і зміцнити. До деяких відомостей актових, що подані в моїй розвідці попередній (заміщеній в Читеніях київського тов історичного т. VII) додам сей раз маленьку подробицю археологічну.

З трох певних болоховських міст: Губина, Кудина і Деревича тільки за останнє були оголошені докладні відомости про давнє городище, що підходить своєю формою до т. зв. князівського типу (замітка в Київ. Стар. 1882, VI), про два перших були звістки в матеріялах, зібраних з „волостних правленій“ (в своїм часі користав я з їх рукопису — див. Історію Київ. зем. с. XIV і 45).

В опублікованім літографованім зводі їх (Сборникъ топографическихъ свѣденій о курганахъ и городищахъ въ Россіи. Волинская губ., Спб. 1888, вид. Императорської археологічної комісії) про Губин читаємо: „городище за версту від с. Губина, в напрямі до с. Ладигів, на високім березі Случі. Має дві площі, з них одна має вздовш 205, вшир 166, наоколо 371 крок, друга має вздовш 230, вшир 198, наоколо 428 кроків. Форма городища кругла, поверхня обох городищ рівна і ореть ся під сівбу. Городище з усіх боків окружене валами, ровами й провалями; довжина ровів та валів до 500 кроків, ширина 12—15; в'їзд зі сходу (с. 88).

В книжці, виданій Батюшковим „Волянъ“ (примітка 20), на основі матеріялу, зібраного від волостних правленій Академією штук згадуєть ся коло с. Губина велика земляна кріпость „Згуба“ і легенда про якусь княгиню й Татар.

На доповненє сих не дуже докладних звісток місцевий мешканець д. Конахевич минулого року за моїм проханем оглянув Губинське городище і подав міні такі відомости за нього: воно лежить на рогу між Случню і її притоком Ладижанкою, високе, з концентричними валами, яких можна нарахувати 7 або 8, в одному з валів зроблено пробну яму звиш 2-х метрів глбини, знайдено вугілле, ніби сліди дерева, а глибше — камінь. Отже і се городище своїм видом як найближше підходить до типу т. з. князівського, характеризованого звичайно положеннєм на високім рогу і концентричними валами.

М. Грушевський.